

Planprogram for Sokndal kommune

Revidering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

2021-2032

Sokndal kommune

PLANPROGRAM

Revidering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

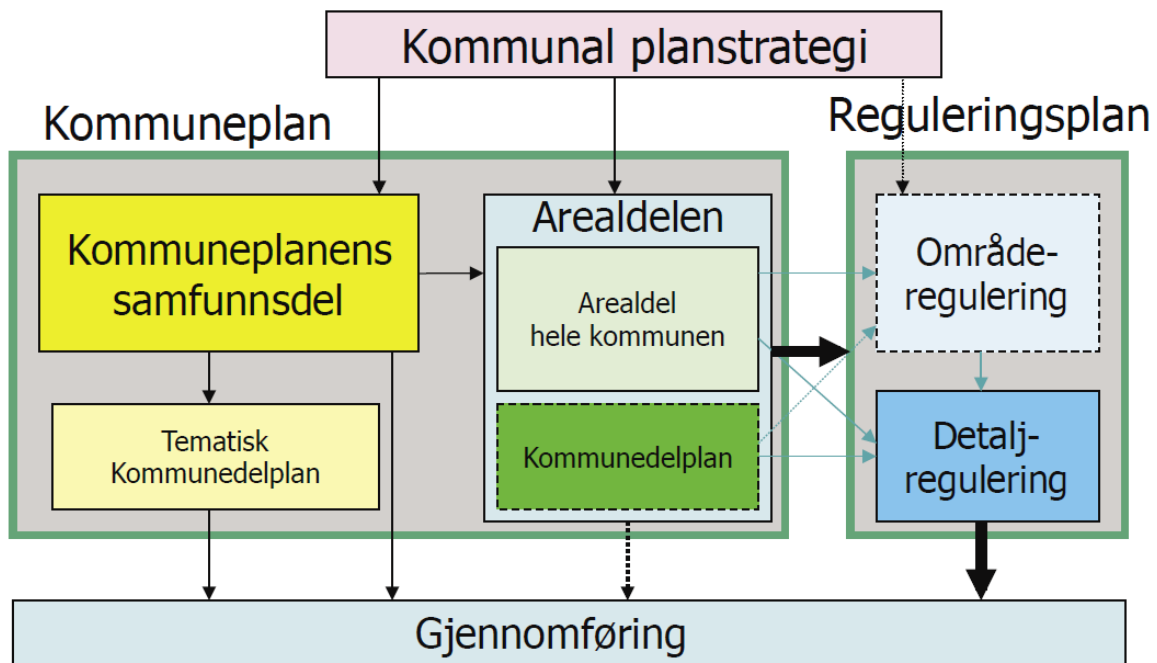
Innhold

1 Innledning.....	1
1.1 Formålet med planarbeidet.....	2
2 Forutsetninger for planarbeidet.....	2
2.1 Nasjonale forventninger og føringer	2
2.2 Regionale planer og forventninger.....	3
2.3 Kommunale planer og føringer	4
2.3.1 Planstrategi 2020-2024	5
2.3.2 Evaluering av gjeldende kommuneplanen 2011-2022	7
2.3.3 Om formål og innhold i samfunnsdelen	8
2.3.4 Om formål og innhold i arealdelen.....	8
3 Sentrale tema og utredningsbehov i planprosessen.....	10
3.1 Kommuneplanens samfunnsdel	10
3.2 Kommuneplanens handlingsdel	10
3.3 Kommuneplanens arealdel.....	10
3.4 Utrednings- og analysebehov	11
3.4.1 Utrednings- og analysebehov for rullering av kommuneplan.....	11
3.4.2 Konsekvensutredning ved endret arealbruk	12
4 Planprosess og opplegg for medvirkning	13
4.1. Viktig.....	14
4.2 Plan for framdrift i utarbeidelse av planprogram, kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel.....	14

1 Innledning

Kommuneplanen er Sokndal kommune sitt overordnede styringsdokument og består av en samfunnsdel og en arealdel. Planen skal legge føringer for videre utvikling av kommunen. Kommunens planarbeid gis føringer fra flere hold. Lovverk, stortingsmeldinger, regionalt og kommunalt planverk gir rammer for arbeidet. Plan- og bygningsloven pålegger kommunen å ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel jamfør plan- og bygningsloven §11-1. Økonomiplanen kan være hele eller deler av handlingsdelen til kommuneplanens samfunnsdel.

Det kommunale plansystemet framgår av illustrasjonen under:

Figur 1 Det kommunale plansystemet (Kilde: MDs veileder T-1491 "Kommuneplanens arealdel - Utarbeiding og innhold").

Kommuneplanen skal ta utgangspunkt i kommunal planstrategi og videre ivareta både kommunale, regionale og nasjonale interesser og oppgaver, samt omfatte alle viktige mål og oppgaver for kommunen.

Kommunestyret vedtok i *Planstrategi 2020-2024 i kommunestyret* 15. juni, at både samfunns- og arealdel av kommuneplanen skal ha en full rullering. Ny planstrategi samordner alle planprosesser sittende kommunestyre har bestemt at kommunen skal utarbeide i deres periode. Planstrategien vedtas i forkant av kommuneplanen.

I henhold til plan- og bygningsloven skal det for alle kommuneplaner og kommunedelplaner utarbeides et planprogram. Planprogrammet skal beskrive formålet med planarbeidet, viktige problemstillinger, samt planprosessen med frister og opplegg for medvirkning. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut

til offentlig ettersyn i minimum 6 uker. Planprogrammet fastsettes av kommunestyret og vil være førende for planprosessen.

1.1 Formålet med planarbeidet

En bærekraftig utvikling av samfunnet krever at kommunene planlegger for både økonomisk, sosial og klima/miljømessig bærekraft. Målet for planarbeidet er at planene skal gi tydelige føringer for den videre utviklingen av Sokndal kommune både som samfunn og organisasjon. Sokndal kommune – Planprogram planlegges vedtatt i februar 2021.

Den fastsetter full revidering av kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel.

Gjennom fokus på medvirkning i planprosessene er målet at planarbeidet skal være godt forankret både politisk og administrativt i kommunen, samt at innbyggere, næringsliv, organisasjoner, frivillighet og andre offentlige aktører skal involveres aktivt i arbeidet.

2 Forutsetninger for planarbeidet

2.1 Nasjonale forventninger og føringer

Plan- og bygningsloven og kommuneloven krever at kommunene skal bidra til bærekraftig utvikling, gjennom samordna og helhetlig planlegging. FNs menneskerettigheter og bærekrafts mål skal ligge til grunn i planarbeidet.

En bærekraftig samfunnsutvikling er en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. For å ivareta en bærekraftig utvikling må det i planarbeidet tas hensyn til alle tre bærekraftsområdene; klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

Figur 2 FNs bærekrafts mål, www.fn.no

I tråd med plan- og bygningsloven skal det utarbeides et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging hvert fjerde år. De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging som ble vedtatt i 2019 setter blant annet fokus på:

- Å skape et bærekraftig velferdsamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle
- Å identifisere og ta vare på viktige verdier av naturmangfold og landskap, friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig- areal- og transportplanlegging, og for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing gir oss viktige føringer i det videre planarbeidet. I tillegg til dette vil en til enhver tid se på aktuelle stortingsmeldinger som også vil gi føringer og peke på viktige utfordringer innenfor det enkelte område.

I forbindelse med utarbeiding av planstrategien ble kommunen orientert av Fylkesmannen i Rogaland at det forelå nasjonale forventninger om at kommunene måtte rullere sine risiko og sårbarhetsanalyser, samt beredskapsplaner i løpet av første år i inneværende valgperiode, og at kommunen også måtte vurdere kommunal struktur, organisering, kommunesammenslåing og interkommunalt samarbeid i arbeidet med rulling av planstrategi og kommuneplan.

2.2 Regionale planer og forventninger

Det er flere regionale planer og føringer som påvirker utviklingen i Sokndal kommune. Her kan vi bl.a. nevne:

- Regionalplan for Dalane 2019-2030
- Regionalplan for klimatilpasning i Rogaland 2020-2050
- Regionalplan for folkehelse
- Fylkesdelplan for universell utforming
- Samferdselsstrategi for Rogaland 2018-2029
- Regional jordvernstrategi for matfylket Rogaland
- Regionalplan sjøareal havbruk
- Regionalplan for næringsutvikling
- Reiselivsstrategi for Rogaland
- Regionalplan for energi og klima 2010-2020
- Regionalplan for klimatilpasning
- Plan for interkommunalt samarbeid

2.3 Kommunale planer og føringer

En kommuneplan består av to deler, en samfunnsdel og en arealdel.

Sokndal kommune sin gjeldende kommuneplan er fra 2012. Det er behov for endringer både i samfunnsdelen og arealdelen. Kommuneplanen er den øverste planen i kommunens planhieraki.

Mens planstrategien skal si noe om hva som blir fremtidens utfordringer, så skal kommuneplanen si noe om hvordan vi skal møte utfordringene, og legge til rette for de beste løsningene for kommunen.

Oppfylging av kommuneplanen skal skje gjennom kommunedelplaner, temaplaner, reguleringsplaner, og ikke minst gjennom kommunens budsjett og økonomiplan. I budsjett og økonomiplanarbeidet vil en også ta utgangspunkt i mål og tiltak i kommuneplanen og prioritere hva en ønsker å jobbe med i kommende år/periode. Perioderapportene i april og august skal si noe om hvordan vi ligger an etter budsjett og hva vi har oppnådd og hva vi ikke har oppnådd.

Av kommunale planer som vi tar med oss i rulleringen av kommuneplan kan vi bl.a. nevne:

- Kommuneplan
- Overordnet ROS
- Beredskapsplaner
- Folkehelseplan
- Boligsosial handlingsplan
- Kulturminneplan Sokndal kommune
- Handlingsplan for gode oppvekstvilkår i Sokndal kommune
- Trafikksikkerhetsplan Sokndal kommune
- Strategisk næringsplan

2.3.1 Planstrategi 2020-2024

I forbindelse med ny valgperiode skal det utarbeides ny planstrategi innen et år fra tiltredelse. Planstrategien ble vedtatt 15. juni 2020.

Planstrategien belyste utfordringer innenfor følgende områder:

1. Levekår

Levekår tilbyr tjenester til innbyggerne i kommunen gjennom alle livets faser. Kommunen opplever nå en synkende fødselsrate, og en stadig økende andel av eldre i kommunen. Dette vil være førende for hvordan kommunen skal levere levekårstjenester til innbyggerne. Gode levekår må skapes gjennom gode levekårstjenester. På den måten må Sokndal kommune gjøres attraktiv for nåværende og eventuelle nye barnefamilier.

2. Økonomisk utvikling

Investeringer er viktig i sammenheng med utvikling av kommunen, men samtidig reduserer dette driftsmidlene til virksomhetene sfa. Økte renter og avdrag. Det er derfor nødvendig å finne den riktige balansen mellom drift/vedlikehold opp mot nye investeringer som øker attraktiviteten i lokalsamfunnet. Budsjett og økonomiplaner må derfor knyttes sterkere opp mot kommuneplanen, og være en del av kommuneplanens handlingsplaner.

3. Risiko, sårbarhet og beredskapsarbeid

I planstrategien ble det planlagt å jobbe med helhetlig ROS når arbeidet med kommuneplan var gjennomført. Her har vi endret strategi slik at nå jobber Sokndal kommune med ny helhetlig ROS parallelt med kommuneplanarbeidet. På den måten får vi frem relevant kunnskapsgrunnlag for den videre planleggingen. Dette vil være viktig for eksempel i forhold til flom, ras, klimarisiko og annen risiko/fare.

4. Natur, miljø og klima

Sokndal kommune har en særlig utfordring vedrørende fare for flom, da en 200-års flom vil kunne legge hele Hauge sentrum med både næring, offentlige publikumsbygg og boliger under vann. Det jobbes med reguleringsplaner og forarbeid for prosjektering av flomtunnel, som Hauge vil være helt avhengig av for å ikke bli lagt under vann ved en 200-års flom. Videre har kommunen også noe rasproblematikk, spesielt knyttet til spesielle veistrekk. Kommunen har behov for å utarbeide en klima og energiplan. Dette vil en starte opp med etter at arbeidet med helhetlig ROS er ferdigstilt slik at en får et godt grunnlag på plass før en begynner arbeidet.

5. Attraktivt lokalmiljø

Næring og sysselsetting er en av tre deler i et attraktivt miljø. Samfunnsdelen i gjeldende kommuneplan har et eget kapittel som omhandler næring. Mål, strategier og handlingspunkt må revideres, men samfunnsdelen vil fortsatt ha et eget kapittel om næringsutvikling da dette er avgjørende for kommunens videre utvikling. Viktige forhold som må belyses ved rullering av kommuneplanen, både samfunnsdel og arealdel er reiseliv, Cittaslow, Tellenes næringspark, sentrumsutvikling, primærnæring med flere.

Hauge og Åna-Sira bør utvikles som attraktive tettsteder både for innbyggere og tilreisende, hver på sin måte. Kommunen har for tiden god dekning på både hytter, hyttetomter, boliger og boligtomter. Spredt boligbygging gir høyere kommunale avgifter og fortetting bør vurderes både i forhold til arealbruken og kostnadsnivået til innbyggere. Det bør legges til rette for hyttebebyggelse i sentrumsnære områder. Dette med bakgrunn i at Sokndal i dag blir brukt som en fritidskommune og at dette er med på å bidra til attraktivitet. Bestemmelsene for LNF-områder skal også vurderes, særlig med tanke på tilgang til friområder i god avstand fra bebyggelse, og allmennhetens tilgang til «øde og stille» områder. Videre må det vurderes å

legge til rette for flere boligtyper, for å kunne dekke flere boligbehov som barnefamilier, unge etablerer, enslige, eldre, tilrettelagt for helsehjelp i hjemmet og velferdsteknologi.

Folkehelse er del nummer tre i et attraktivt lokalmiljø. Folkehelse er blitt stadig mer sentralt i kommunal forvaltning. Når kommunen i fremtiden vil stå ovenfor stadig mer komplekse oppgaver som skal løses med knappe ressurser vil et systematisk arbeid med sikte på forebygging av sykdom og styrking av folkehelse være et viktig virkemiddel for å lykkes. Derfor er det særs viktig at folkehelseplanen med oversiktsdokument blir et viktig dokument i rullering av kommuneplanen, både samfunnsdelen og arealdelen.

6. Kommunal infrastruktur med vei, bredbånd, vann og avløp og gravplasser

Vei, når trase for ny E 39 er bestemt må tilknytning til denne vektlegges i videre planlegging. Det er avgjørende for et attraktivt næringsliv og bomiljø at kommunen har en rask og enkel tilknytning til E 39.

Bredbånd og digitaliseringstiltak skal bedre kommunens service overfor innbyggerne gjennom gode digitale løsninger. Det ønskes å sikre bredbånd til flest mulig for å øke mulighetene til å jobbe hjemmefra, og å legge til rette for eksisterende bedrifter og nyetableringer.

Vann og avløp, det er behov for å utbedre infrastrukturen knyttet til vann og avløp. Det er spesielle behov knyttet til reservedrikkevann. Dette er forhold som må tas hensyn til under rullering av kommuneplanen, spesielt arealdelen.

7. Kommunen som organisasjon og arbeidsgiver

Sokndal kommune er den største arbeidsgiveren i kommunen, og en viktig tjenesteyter til innbyggerne fra vugge til grav. Det gjør at Sokndal kommune er en stor kompetansebedrift som innehar kunnskap på en rekke felt. Det er viktig at denne kompetansen vedlikeholdes og utvikles for å skape konkurransedyktige forhold for å kunne besette stillingene og for at innbyggerne skal få en best mulig service.

Kommunal og interkommunal organisering

Det vil også i fremtiden være behov for utstrakt samarbeid med nabokommune for å få løst oppgaver og imøtekommet innbyggernes behov. Hvilke oppgaver som best lar seg løse med interkommunalt samarbeid må vurderes fortløpende. Her vil «plan for interkommunalt samarbeid som alternativ til kommunesammenslåing» bli tatt med i arbeidet. Videre må også de samarbeid som allerede er inngått evalueres og endres i tråd med endringer i innbyggernes behov.

Innkjøp

Kommunale innkjøp vil bli drøftet i samfunnsdelen, om hvordan en kan utnytte kommunens økonomiske midler best mulig i kombinasjon med å benytte lokalt næringsliv som tilbyder av varer og tjenester samtidig som innkjøp skal skje innenfor rammen av lover og forskrifter.

2.3.2 Evaluering av gjeldende kommuneplanen 2011-2022

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt av Sokndal kommunestyre 29.10.2012 i sak 083/12. I evaluering av gjeldende kommuneplan gjennomført av forrige kommunestyre oktober 2019, kom det frem at både administrasjon og politikere opplevde at kommuneplanen ikke var tilstrekkelig vurdert eller lagt til grunn ved kommunal planlegging, organisering og tjenesteyting. Det blir derfor avgjørende ved kommende kommuneplanrullering at både administrasjon, politikere, næringsliv og innbyggere blir involvert slik at alle får et eierforhold til planen.

Full oppsummering av evaluering av kommuneplanen er gjengitt i planstrategien.

Her henvises det kort til de viktigste punktene:

- Visjonen må brukes mer
- Digitalisering må prioriteres
- Økonomisk bærekraftig planlegging, investering og drift av kommunen
- Kommuneplanen må knyttes tettere opp til budsjett og økonomiplan
- Hvordan kommunen best kan organiseres for å fremme av kommunale tjenester innenfor budsjett
- Forhold knyttet til levkår, alderssammensetning i befolkningen, folkehelse, tiltak for barn og unge må prioriteres
- Arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap må videreføres
- Forhold rundt utbygging av boliger og fritidsboliger må revideres
- Næringsutvikling og sysselsetting må prioriteres
- Kystsonen må prioriteres
- Arealdelen med bestemmelser må knyttes bedre opp mot samfunnsdelen
- Vann og avløpsplanlegging må prioriteres, særlig i arealdelen.
- Landbruk som næring og den største arealforvalteren må tydeliggjøres

Det foreligger i dag en reguleringsplan for Hauge sentrum, også kalt for sentrumsplanen fra 2009. Det bør startes rullering av denne planen så snart rullering av kommuneplanen er ferdigstilt. Arealdelen i gjeldende kommuneplan er utarbeidet etter ny plan- og bygningslov (PBL 2008), og er forholdsvis oppdatert og aktuell på de fleste områder. Samtidig ser kommunen behov for å avklare mer langsiktig arealbruk og oppdatere planbestemmelsene med mer tidsriktig innhold. Spesielt gjelder dette LNF-områdene vedrørende føringer

for spredt bolig- og fritidsbebyggelse, og oppføring av bygg og anlegg i strandsonen. Kommunen har mange grender med spredt boligbebyggelse, hvor det er ønskelig at det legges til rette for ytterligere bebyggelse.

2.3.3 Om formål og innhold i samfunnsdelen

Formålet med kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel skal vektlegge viktige utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og synliggjøre de strategiske valg kommunen tar. Spesielt viktig er dette for sentrale samfunnsforhold som folkehelse, barn og unge og næringspolitikk.

Kommuneplanen skal også synliggjøre utfordringer mål og strategier for kommunen som organisasjon. Kommuneplanens samfunnsdel skal gi overordnede mål for sektorens planlegging og retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i den kommunale virksomheten.

Kommuneplanens samfunnsdel er verktøyet for kommunens helhetlige planlegging og overordnet strategisk styring. Derfor er det viktig å knytte handlingsdelen til samfunnsdelen.

En viktig del av handlingsdelen er kommunens økonomiske styringsverktøy og resultatvurderinger, som økonomiplan, budsjett, årsmeldinger og perioderapporter.

Plan og bygningslovens § 11-2. Kommuneplanens samfunnsdel:

«Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig.»

Kommuneplanens samfunnsdel skal inneholde:

- Langsiktige utfordringer, mål og strategier
- Alternative strategier
- Grunnlag for sektorenes planer
- Medvirkning
- Handlingsdel

2.3.4 Om formål og innhold i arealdelen

Arealdelen av kommuneplanen regulerer nåværende og fremtidig arealbruk og hensynssoner i kommunen. Den består av juridisk bindende plankart som viser arealformålene og planbestemmelser som gir krav og føringer for bruken av dem.

Arealdelen legger føringer for den generelle og overordnede bruken av arealene i kommunen. Arealdelen angir arealformål for blant annet boligbebyggelse, offentlig og privat tjenesteyting, friområder og uteoppholdsarealer, samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.

Plan og bygningslovens § 11-5. Kommuneplanens arealdel:

«Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivarettatt.»

Kommuneplanens arealdel har tre hovedinnretninger:

1) Arealformål

Arealformålene angis med rettslig bindende virkning hva arealet kan nyttes til. Arealformålet vises på kart.

2) Bestemmelser

Bestemmelser kan gis for hele eller deler av kommunen, eller gis for spesifikke arealformål.

Bestemmelsene er rettslig bindende, og angir vilkår et tiltak må oppfylle for at det skal kunne gjennomføres.

3) Hensynssoner

Angir hvilke spesielle hensyn som skal ivaretas når den arealbruk som framgår av plankartet skal gjennomføres. Hensynssonene vises på plankartet, og kan gå over flere arealformål.

Hensynssonene kan være både rettslig bindende eller retningsgivende for de tiltak som skal gjennomføres.

Virkningen for den enkelte sone fremgår av loven og kan utfylles av bestemmelser og retningslinjer. De soner som er bindende stiller opp vilkår for gjennomføring av tiltak på samme måte som bestemmelser.

3 Sentrale tema og utredningsbehov i planprosessen

I revisjonsarbeidet må kommuneplanen justeres i forhold til befolkningsvekst og andre utviklingstrekk. Slik det fremgår av planstrategien, er dagens situasjon endret i forhold til beskrivelsene i gjeldende kommuneplan.

3.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Som tidligere beskrevet skal kommunene bidra til bærekraftig utvikling og ivaretagelse av menneskerettigheter. I planprosessen må det derfor avklares hvordan vi samtidig kan ta hensyn til miljø og klimaforhold, sosiale forhold og økonomiske forhold. Avklaringene vil påvirke valg av kommunale mål og strategier for hva vi skal gjøre framover.

Kommuneplanens samfunnsdel skal behandle langsiktige utfordringer som vil påvirke kommunen som organisasjon. Det er derfor nødvendig å løfte fram denne dimensjonen tydeligere gjennom revideringsprosessen.

Samfunnsdelen bør gi grunnlag for konkrete prioriteringer, bidra til helhetsløsninger og gi mer forutsigbare rammevilkår både for de forskjellige sektorens virksomhet og for befolkningen. Samfunnsdelen skal også gi grunnlaget for prioriteringer i arealdelen, for eksempel knyttet til arealbehov for ulike funksjoner, boligpolitikk og næringspolitikk og kommunal service.

3.2 Kommuneplanens handlingsdel

Handlingsdelen og økonomiplanen er kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring. Handlingsdelen skal vise kommunens prioriteringer og hva kommunen skal arbeide med i løpet av de neste fire budsjettår eller mer. Evalueringen av dagens kommuneplan konkluderte med at det må bli bedre eierskap til handlingsdelen av kommuneplanen, både blant politikere og administrasjon.

Økonomiplanen kan, etter kommuneloven § 44, være hele eller deler av handlingsdelen. Det blir fremover viktig for kommunen å få knyttet økonomi og budsjettplan tettere opp mot mål, strategier og tiltak i kommuneplanen.

I budsjett og økonomiplanarbeidet vil en derfor fremover ta utgangspunkt i mål og tiltak i kommuneplanen og prioritere hva en ønsker å jobbe med i kommende år/periode. På denne måten får en bedre sammenheng mellom kommuneplanens mål og strategier og arbeidet ute på den enkelte etat/avdeling.

I perioderapporter og årsmeldinger vil en ikke bare rapportere på økonomi men også på måloppnåelse i forhold til prioriterte mål/tiltak.

3.3 Kommuneplanens arealdel

Hele kommuneplanens arealdel med plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse skal revideres. Arealdelen skal i nødvendig utstrekning angi følgende hovedformål for arealbruk:

1. Bebyggelse og anlegg
2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
3. Grønnstruktur
4. Forsvaret
5. Landbruks-, natur- og friluftens formål samt reindrift
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

Planen vil også omfatte underformål og hensynssoner.
Kommunen har flere tettsteder der en bør vurdere arealdisponeringen etter samfunnsdelens målsettinger.

3.4 Utrednings- og analysebehov

3.4.1 Utrednings- og analysebehov for rullering av kommuneplan

Sokndal kommune har en nyutviklet mulighetsstudie for Hauge sentrum som legges til grunn i kommende kommuneplanrullering og deretter rullering av sentrumsplanen. Arealet kjent som Veolia tomten og området øst for boligfeltet kjent som Legoland er ikke omtalt i mulighetsstudiet, og disse arealene må inngå i vurderinger ved rullering av både samfunnsdelen og arealdelen.

Det er nylig utarbeidet en konsekvensanalyse for Sokndal kommune som også skal inngå i kommunens underlag ved rullering av kommuneplanen. Rapporten er utarbeidet på oppdrag fra Rogaland Fylkeskommune i forbindelse med kommunen sin søknad om å bli kvalifisert som en omstillingskommune, med tilhørende finansieringsstøtte i forbindelse med tiltak for næringslivet. Rapporten gir en oppsummering av status samt en framskriving av befolkningsutvikling og arbeidsplassutvikling for kommunen.

Følgende tema vil ha hovedprioritet i arbeidet med kommuneplanen:

- Næringsutvikling
- Lokalsamfunnsutvikling
- Flom
- Økningen i antall eldre i kommunen

Videre legges det opp til at blant annet følgende tema skal drøftes i planprosessene:

- **Visjon for Sokndal**
- **Demokratiutvikling og samskaping**
Eksempelvis ledelse av lokalsamfunnet, møteplasser, dialog og involvering
- **Befolkningsutvikling**
- **Folkehelse**
Eksempelvis kamp mot overvekt, frafall i videregående skole, bedre tverrfaglig samarbeid og tjenester
- **Attraktivitet og bolyst**
- **Utbyggingsmønster og strukturer, endringer og nye behov**
Eksempelvis boligbygging, fortetting innenfra og ut, fritidsbebyggelse, industri og næring, kulturminner og kulturmiljø, samferdsel, transport, trafikk og gatebruk, teknisk infrastruktur, grønstruktur og friområde, landbruk, jordbruk skogbruk og reindrift, offentlige arealer, skoler, barnehager, helse- og omsorgsbygg.
- **Vurdere hensynet til om endret klima innebærer behov for oppheving eller revisjon av gjeldende reguleringsplaner.**
- **Oppvekst og levekår**
Eksempelvis mål for resultater i skolen, mobbefrie skoler/barnehager
- **Næringsutvikling og sysselsetting**
- **Mineralforekomster**
Eksempelvis sikre viktige mineralforekomster og avveie utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.
- **Frivillighet**

- **Kompetansemiljøer**
- **Samfunnssikkerhet og beredskap**
- **Klima, miljø, natur og bærekraft**
Eksempelvis klimaendringer og klimatilpasninger, klimautslipp, miljø, fornybar energi, grønn omstilling, biologisk mangfold og naturverdier. Øke matproduksjon og lokal verdiskapning i landbruket.
- **Organisasjonsutvikling og omstilling**
Eksempelvis velferdskommunens utfordringer, tjenestekvalitet og tjenesteutvikling, ledelse, kompetanse og innovasjon
- **Digitalisering**

3.4.2 Konsekvensutredning ved endret arealbruk

Etter forskrift om konsekvensutredninger § 6 a) omfattes kommuneplanens arealdel alltid av kravet til konsekvensutredning. Virkninger for miljø og samfunn skal vurderes for alle nye områder for utbygging og ved vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder.

Følgende tema er aktuelle for konsekvensutredning i kommuneplanens arealdel:

Miljø: Flom, ras, klima, energi, forurensning, støy, naturmangfold og landskap, økosystemer som klimatilpassing, kulturminner og kulturmiljø.

Samfunn: Utbyggingsmønster og transportbehov, også tilpasset sykkel og gange, teknisk infrastruktur, befolkningsutvikling og tjenestebehov, folkehelse, barn og unge, friluftsliv og rekreasjon, næring, samfunnssikkerhet og Ros.

Krav til dokumentasjon fra forslagstillere:

For at administrasjonen skal kunne gi en god nok vurdering av forslag som kommer inn, ønsker vi informasjon om følgende fra forslagstillere:

- Kart med avgrensning av området og gårds- og bruksnummer
- Størrelse på areal
- Hva som ønskes bygd
- Størrelse på utbygging
- Hva brukes arealet til i dag
- Potensielle konflikter i området
- Begrunnelse på hvorfor området er egnet for utbygging

Kommunen vil legge til grunn alle foreliggende rapporter som alt er utarbeidet, og vurdere behov for nye rapporter ut fra hva vi ikke har utarbeidet dokumentasjon for tidligere.

4 Planprosess og opplegg for medvirkning

Kommunale planer berører ikke bare kommuneorganisasjonen, men samfunnet som helhet. Det er derfor viktig å sikre åpne planprosesser der kommunen kan innhente kunnskap og samkjøre sin innsats med ressurser, planer og behov hos øvrige aktører, både innbyggere, næringsliv, frivillighet og andre offentlige aktører. På denne måten får kommunen best mulige planer for utviklingen av Sokndal kommune og samfunn. Det er også viktig å dra nytte av kunnskapen og erfaringen fra de ansatte i kommuneorganisasjonen.

I planprosessene ønsker Sokndal kommune å prøve ut ulike former for medvirkning. Dette for å sikre en bred og aktiv involvering i prosessene og for å styrke arbeidet med innbyggermedvirkning og samskaping i kommunen. I tråd med plan- og bygningsloven §§ 11-13 og 11-14 legges planforslaget ut på høring med en høringsfrist på seks uker.

For at både samfunnsdelen og arealdelen skal være gode styringsverktøy er det viktig med en god politisk og administrativ forankring. Det legges opp til at fagmiljø og tillitsvalgte i kommuneorganisasjonen involveres i prosessene og at arbeidet i størst mulig grad har en tverrfaglig tilnærming. Planarbeidet skal være tema i kommunens ledermøter.

Eksterne myndigheter som Fylkesmannen i Rogaland, Rogaland fylkeskommune, Statens vegvesen, NVE, o.l. vil bli kontaktet direkte for deltakelse, orienteringer og avklaringer underveis i planprosessene.

Kommunens hjemmeside og lokale aviser vil være hovedinformasjonskildene for kunngjøring av muligheter for medvirkning og informasjon om viktige tema i planarbeidet. Sentrale plandokumenter vil bli lagt ut digitalt på kommunens hjemmeside, herunder innspill, analyser, utredninger og høringsdokumenter.

Arenaer for medvirkning:

- Folkemøter – både i forbindelse med samfunnsdel og arealdel
- Arbeidsgrupper i kommuneorganisasjonen – sikrer tverrfaglighet og deltakelse
- Politiske arbeidsmøter, bl.a. med ungdomsråd og råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Samarbeidsmøter eksterne myndigheter
- Mulighet for innbyggere til å gi innspill på kommunens hjemmeside
- Mulighet for innbyggere til å holde gjestebud

Plan- og bygningsloven legger opp kommuneplanprosessen slik:

Planprogram – planarbeid – planforslag – 1. gangs behandling med påfølgende høring og offentlig ettersyn – 2. gangs behandling.

Sokndal kommune har valgt å begynne med kommuneplanens samfunnsdel. Selv om vi begynner med denne blir det viktig å ta avgjørelser og vurderinger med kommuneplanens arealdel i tankene. Det blir viktig at disse delene reflekterer hverandre for å til slutt få et utfyllende og godt styringsverktøy som er relevant i mange år.

4.1. Viktig

- 1) Arbeidet med rullering av kommuneplanen må prioriteres høyt, og på bekostning av andre oppgaver, gjennom hele 2021 og 2022. Dette vil være påkrevd for at prosessen med all medvirkning skal være av tilstrekkelig kvalitet samtidig som framdriften opprettholdes.
- 2) Rullert kommuneplan må inneholde klare prioriteringer, målsettinger og tiltak, slik at det blir et godt styringsdokument for politikere og administrasjon.
- 3) Både samfunnsdelen og arealdelen skal rulleres fullstendig. Arealdelen skal svare ut problemstillinger, utviklingstrekk og behov i samfunnsdelen, så derfor er det viktig at samfunnsdelen rulleres først og vedtas før en starter opp arbeidet med arealdelen.

4.2 Plan for framdrift i utarbeidelse av planprogram, kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel

Planprogram:	
1. gangs behandling	15. juni 2020
Bearbeiding etter høringsinnspill	Høst 2020
2. gangs behandling/vedtak	Februar 2021

Kommuneplanens samfunnsdel:	
Arbeid med utkast til samfunnsdel	Våren 2021
Involvering (folkemøter o.l.)	Våren/høst 2021
1. gangs behandling	Juni 2021
Bearbeiding etter høringsinnspill	Høst 2021
2. gangs behandling/vedtak	Desember 2021

Kommuneplanens arealdel:	
Oppstart utarbeidelse av utkast	Høst 2021
Involvering (folkemøter o.l.)	Høst 2021/Vår 2022
1. gangs behandling	Vår 2022
Bearbeiding etter høringsinnspill	Høst 2022
2. gangs behandling/vedtak	Desember 2022

Forsinkelser kan forekomme bl.a. som følge av innsigelser fra andre offentlige myndigheter eller skifte av nøkkelpersonell.